

ÅRSPLAN FOR INSTITUTT FOR ARKEOLOGI, KONSERVERING OG
HISTORIE (IAKH)

2021

Innledning

Instituttet starter 2021 med ny instituttleder, nytt lederteam og nytt instituttstyre. Dette gjør at årsplanen for 2021 i stor grad er en videreføring av tiltak fra årsplanen 2020 supplert med tiltak fra fakultetets årsplan og andre større pågående saker. Nye initiativ må vente til den nye ledelsen er på plass.

Det er lite som tyder på at vi ved inngangen til 2021 kan legge koronapandemien bak oss. Dette betyr at vi må ta høyde for at alle aktiviteter også i 2021 må ta hensyn til smittevern. Vi har nå mer erfaring med hvilke utfordringer pandemien gir, men også hvilke muligheter vi har. Kunnskapen vi har fått i 2020, må vi bruke til å legge bedre til rette for undervisning og forskning under pandemien i 2021.

Det humanistiske fakultet gjennomførte i 2020 en arbeidsmiljø- og klimaundersøkelse (ARK). Oppfølgingen av undersøkelsen startet i 2020 og vil fortsette i 2021.

UiO har vedtatt en ny strategisk plan – UiO: Strategi 2030. HF arbeider med en ny strategisk plan for fakultetet som ifølge planen skal vedtas våren 2021. Instituttet vil utforme en egen strategisk plan basert på disse.

Bakgrunn

Årsplanen til Institutt for arkeologi, konservering og historie skal bidra til at overordnede mål nås. De overordnede målene er definert i strategiske planer og årsplaner ved Universitetet i Oslo og Det humanistiske fakultet.

- [Årsplan for Det humanistiske fakultet 2021-2023](#)
- [UiOs årsplan 2021-2023 \(foreligger ikke\)¹](#)
- [UiOs strategiske plan – Strategi 2030](#)

¹ O-sak om UiOs årsplan 2021-2023: <https://www.uio.no/om/organisasjon/styret/moter/2020/05-13/o-sak-1-arsplan-2021-2023.pdf>

Utdanning

Instituttet har de siste årene gjennomført flere revisjoner og har flere pågående prosjekter for å forbedre utdanningen ved instituttet. De pågående prosjektene vil bli videreført i 2021, samtidig som de prosjektene som det er søkt støtte om blir fulgt opp.

Tiltak for å øke samfunns- og arbeidsrelevansen

Fakultetet har i sin årsplan lagt inn følgende krav til instituttene:

- Instituttene skal sørge for at alle programmer gir tilbud om praksis og sikre at studentene oppmuntres til å velge praksis som et element i utdanningen sin.
- Instituttene skal ved å inkludere alumni i undervisningen, bringe praksisnære perspektiver inn i undervisningen. Alle studieprogrammer skal aktivt bruke alumni i undervisningen, ved å invitere tidligere studenter til gjesteforelesninger, ekskursjoner eller i utviklingen av studietilbudene.
- Instituttene skal legge til rette for arbeidslivsrettet undervisning ved å bruke arbeidsformer i undervisningen som kandidatene vil møte i arbeidslivet. For eksempel: skrive kortnotater, presentere oppgaver og ideer, teamarbeid, dra på virksomhetsbesøk eller ekskursjoner til fagmiljøenes eksterne samarbeidspartnere og andre avtakere av programmenes kandidater.
- Instituttene og fagmiljøene skal jobbe aktivt med å knytte masterstudentene til forskningsprosjekter og annen forskningsaktivitet, både internt og eksternt.

Alle instituttets masterprogrammer har emner som trener studentene i ferdigheter arbeidslivet etterspør. Instituttets bachelorprogrammer har i mer varierende grad arbeidsrelevante elementer. Alle bachelorstudenter i historie trenes i historiefaglige nøkkelferdigheter som har overføringsverdi til arbeidslivet, og hvor de møter arbeidslivet i undervisningen. Bachelorstudentene i studieretning for arkeologi kan velge emner med praksiselementer.² Bachelorstudentene på studieretning for kulturarv og bevaringskunnskap har flere arbeidsrelevante emner, men har i svært liten grad praksis knyttet til det å arbeide som konservator. I enkelte emner trekkes også alumni og andre utøvende fagpersoner inn.

I forbindelse med at instituttet var i finale til Senter for fremragende utdanning i 2019, fikk instituttet tildelt midler fra UiO til gjennomføring av utvalgte tiltak. Disse midlene brukes blant annet til ansettelse av studentkoordinator med ansvar for studentdrevne arbeidslivsaktiviteter. En omarbeidet versjon av søknaden ble sendt til DIKUs Program for økt arbeidsrelevant i utdanningen høsten 2020. Prosjektet har tittelen *Omstilling og arbeidslivskontakt i studiene: Endring av historiefaget (OASEH)*. Svar vil foreligge i desember 2020.

- Tilby seminar om hvordan sette ord på egen kompetanse i samarbeid med Karrieresenteret.
- Dersom OASEH får tilslag, vil instituttet jobbe med arbeidsrelevans i historiefaget gjennom prosjektet: opprettelsen av casebaserte 2000-emner, praksiskomponent i 6. semester på bachelor og videreutvikling av praksisemnene på master og MITRA. Dersom søknaden ikke får tilslag, vil midlene fra UiO brukes til å gjennomføre noen av tiltakene.
- Gjennomføre pilotprosjekt for alumniordning for historie som en del av oppfølgingen av SFU-søknaden.
- Gjennomgå studieløpene knyttet til konserveringsutdanningen på lavere og høyere nivå for å se på mulighetene til å øke praksisarbeidet og samarbeidet med arbeidslivet, slik at

utdanningen møter arbeidslivets behov nå og i framtiden, og at utdanningen harmonerer med kravene til European Network for Conservation-Restoration Education (ENCoRE).

- Se på muligheter for å knytte masterstudenter tettere til forskningsprosjekter og annen forskningsaktivitet.
- Evaluere forsøket med praksis på bachelor i arkeologiemnet ARK2110 Arkeologisk kulturminneforvaltning hvor studentene fikk erfaring med katalogisering gjennom samarbeid med Kulturhistorisk museum

Tiltak for videreutvikling av digital undervisning

Koronapandemien har gjort at det meste av undervisningen har vært digital eller hybrid i 2020. Denne situasjonen vil trolig vedvare i store deler av 2021. Det er viktig å se nærmere på hvordan den digitale undervisningen kan gjøres bedre og hvordan digitale komponenter kan brukes videre for å forbedre undervisningen generelt. Det må bygges videre på den kompetansen de ansatte har fått og det må legges til rette for digital undervisning gjennom riktig utstyr og god teknisk assistanse.

- Undersøke i samarbeid med studentorganisasjonene hvordan læringen kan bli så god som mulig med hybrid og digital undervisning.
- Bruke det nye HF:Studio til å øke kompetansen på digital undervisning.
- Kartlegge utstysbehov blant de ansatte og vurdere innkjøp av utstyr i henhold til dette.
- Gjøre om enkelte av instituttets møterom til digitale undervisnings- og konferanserom.
- Videreføre ordningen med digital læringsassistent, som bistår i digital undervisning, og vurdere å utvide ordningen.

Tiltak for å minske frafallet og øke gjennomføringen på normert tid

Det er et høyt frafall på alle instituttets programmer, med unntak av studieretningene for konservering på masternivå. Også blant de som fullfører en grad, er det for mange som bruker for lang tid. Koronapandemien har ført til at studentene har fått mindre kontakt med studiestedet og vanskeliggjør mange faglig-sosiale tiltak. Likevel er det foreløpig ingenting som tyder på at frafallet økte våren 2020.

- Arbeide med prosjektet UTFOR - *Utforskende forelesninger og studentdrevne smågrupper i et stort humanistisk fag*, som har som mål å «utvikle et nytt læringsdesign for begynneremnene på historie som øker studentenes motivasjon, trivsel og læring tidlig i utdanningsløpet.» Erfaringene fra prosjektet skal fortløpende evalueres og deles med tanke på overføringsverdi til andre programmer.
- Bruke læringsassistenter på flere fag og emner for å sørge for tettere oppfølging av studentene under pandemien, og sørge for sosiale møtepunkter.
- Videreutvikle ekskursjoner integrert i emner og intensivt skrivetrening som tiltak for å minste frafall på arkeologi.

Tiltak for tettere samarbeid med LEP og skoleverket

I løpet av 2021 vil HF ansette en egen skolesatsingsleder, som skal ha en utviklings- og koordineringsrolle for den humanistiske delen av Lektorprogrammet og etter- og videreutdanning rettet mot skolen. I tillegg vil instituttet ansette tre skolelektorer i 20 % stillinger til erstatning for dagens to.

Høsten 2020 sendte IAKH en felles søknad med ILOS, ILN og ILS til DIKUs Program for kvalitetsutvikling av praksis i lærerutdanningen. Prosjektets tittel er *Samskapt kunnskap: Tverrfaglige FoU-sirkler for studenter, lærere og forskere (SIRKEL)*, og retter seg inn mot praksisemnene i 9. semester. Prosjektet skal knytte disiplinene, didaktikken og skolene tettere sammen.

- Dersom vi får tilslag på SIRKEL, vil vi jobbe med utvikling av praksisemnet gjennom prosjektet.
- Dersom vi ikke får tilslag: se på mulighetene for erfaringsutveksling og samarbeid med ILOS, ILN og ILS om praksisemnene.

Forskning

Tiltak for å øke andelen eksternt finansierte prosjekter

Instituttet har de senere årene hatt en økning i antallet søknader sendt til NFR og EU. Hoveddelen av søknadene går til NFRs FRIPRO-utlysning, men det har også blitt sendt søknader til NFRs tematiske programmer. Til tross for dette, har uttellingen fra NFR vært svak de senere årene, og instituttet har ikke fått noen nye større forskerprosjekter siden 2016. Instituttet har også en økning i antallet EU-søknader hovedsakelig i form av ERC- og MSCA-søknader. Her har instituttet fått tildelt et ERC-CG og en MSCA.

- Videreutvikle søknadsprosessene og den administrative bistanden for å sikre så gode søknader som mulig.
- Identifisere og motivere søkere til tematiske utlysninger.

Tiltak for å styrke kompetansen på forskningsetikk og forskningsdatahåndtering ved IAKH

UiO har de senere årene vedtatt ny politikk og retningslinjer for forskningsdatahåndtering og -lagring, og har et sterkt fokus på forskningsetikk, med egne systemer og rutiner.

- Arbeide videre for å styrke kompetansen på disse feltene.

Forskerutdanning

Fakultetet gjennomfører i løpet av 2020 en evaluering av ph.d.-programmet, som blant annet vil munne ut i en oppfølgingsplan. Utover dette har fakultetet som mål å tiltrekke seg flere søkere med støtte fra NFRs ordninger for offentlig sektor- og nærings-ph.d.

- Delta i oppfølgingen av evalueringen av ph.d.-programmet.
- Undersøke mulighetene for offentlig sektor- og nærings-ph.d.
- Arbeide videre for videre finansiering av forskerskolen Dialogues with the Past.

Kunnskap i bruk

Tiltak knyttet til [Norgeshistorie.no](https://norgeshistorie.no)

Norgeshistorie.no har det siste året satset på produksjon av podkaster, blant annet i samarbeid med NRK. Den videre profilen til Norgeshistorie.no vil være en del av strategiarbeidet i 2021.

- Utvikle nye podkastserier.
- Videreutvikle Norgeshistorie.no i tråd med øvrig strategiarbeid.

En helhetlig personalpolitikk

Tiltak for å følge opp ARK-undersøkelsen

Det humanistiske fakultet gjennomførte i 2020 en arbeidsmiljø- og klimaundersøkelse (ARK). Utvikling av tiltak for å videreutvikle arbeidsmiljøet startet i 2020 og vil bli fulgt opp i 2021. De spesielle utfordringene koronapandemien fører til for arbeidsmiljøet, vil også bli fulgt opp som en del av ARK-arbeidet.

- Arbeide videre med tiltak for å videreutvikle arbeidsmiljøet basert på ARK-undersøkelsen og arbeid med tiltak som ble gjennomført i 2020.

Tiltak for å forebygge trakassering

Instituttet utarbeidet høsten 2019 en tiltaksplan for å forebygge trakassering etter bestilling fra fakultetet. Koronapandemien gjorde at oppfølgingen av tiltaksplanen ble forsinket.

- Følge opp tiltaksplan for forebygging av trakassering.

Tiltak for å motta og integrere utenlandske medarbeidere

- Evaluere og videreutvikle instituttets rutiner for oppfølging og opplæring av nyansatte.